

SISÄLLYS**1. YHTEYSTIEDOT**

- 1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot
- 1.2 Uimarannan päävastuullinen hoitaja ja yhteystiedot
- 1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot
- 1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot
- 1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot

2. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

- 2.1 Uimarannan nimi
- 2.2 Uimarannan lyhyt nimi
- 2.3 Uimarannan ID-tunnus
- 2.4 Osoitetiedot
- 2.5 Koordinaatit
- 2.6 Kartta
- 2.7 Valokuvat

3. UIMARANNAN KUVAUS

- 3.1 Vesityyppi
- 3.2 Rantatyyppi
- 3.3 Rantavyöhykkeen ja lähiympäristön kuvaus
- 3.4 Veden syvyyden vaihtelut
- 3.5 Uimarannan pohjan laatu
- 3.6 Uimarannan varustelutaso
- 3.7 Uimareiden määrä (arvio)
- 3.8 Uimavalvonta

4. SIJAINTIVESISTÖ

- 4.1 Järven / joen nimi
- 4.2 Vesistöalue
- 4.3 Vesienhoitoalue
- 4.4 Pintaveden ominaisuudet
- 4.5 Pintaveden laadun tila

5. UIMAVEDEN LAATU

- 5.1 Uimaveden laadun seurantakohdan sijainti
- 5.2 Näytteenottotiheys
- 5.3 Uimaveden laadun aistinvarainen arviointi
- 5.4 Edellisten uimakausien tulokset
 - 5.4.1 Edellisten uimakausien uimaveden laatuluokat
 - 5.4.2 Edellisten uimakausien aikana tehdyt havainnot ja toteutetut hallintatoimenpiteet
- 5.5 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen
 - 5.5.1 Esiintymisen havainnot edeltävinä uimakausina ja toteutetut hallintatoimenpiteet
 - 5.5.2 Arvio olosuhteista syanobakteerien esiintymiseen
- 5.5.3 Lajistotutkimukset
- 5.5.4 Toksiinitutkimukset
- 5.6 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallisen lisääntymisen todennäköisyys
- 5.7 Sääilmiöiden vaikutukset uimaveden laatuun

6. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

- 6.1 Jätevesiverkostot
- 6.2 Hulevesijärjestelmät
- 6.3 Uimaveteen vaikuttavat muut pintavedet
- 6.4 Maatalous
- 6.5 Teollisuus
- 6.6 Satamat, vene-, maantie- ja raideliikenne
- 6.7 Eläimet, vesilinnut
- 6.8 Muut lähteet

7. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

- 7.1 Arviot odotettavissa olevan lyhytkestoisen saastumisen luonteesta, syistä, esiintymistiheydestä ja kestosta
- 7.2 Lyhytkestoisen saastumisen aikana toteutetut hallintatoimenpiteet ja aikataulu syiden poistamiseksi
- 7.3 Toimenpiteistä vastaavat viranomaiset ja yhteystiedot

8. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN AJANKOHTA JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

- 8.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta
- 8.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta

LIITTEET **Liite 1 Kartta rannasta**
 Liite 2 Valokuvia
 Liite 3 Teemakartta

1. YHTEYSTIEDOT

1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot	Hämeenlinnan kaupunki
1.2 Uimarannan päävastuullinen hoitaja ja yhteystiedot	Hämeenlinnan kaupunki, Kaupunkirakenne, Infra, PL 63, 13101 Hämeenlinna
1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot	Hämeenlinnan kaupunki, viranomaispalvelut, PL 84, 13101 HÄMEENLINNA
1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot	KVVY Tutkimus Oy Tavastlab Visamäentie 33, 13100 HÄMEENLINNA
1.5 Vesi- ja viemärlaitos ja yhteystiedot	Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy Paroistentie 7, 13600 HÄMEENLINNA

2. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

2.1 Uimarannan nimi	Alajärvi, Tervaniemi
2.2 Uimarannan lyhyt nimi	Tervaniemi
2.3 Uimarannan ID-tunnus *)	FI123109004
2.4 Osoitetiedot	Loimalahdentie, 13500 Hämeenlinna
2.5 Koordinaatit *)	Koordinaatit (longitude) 24.4188 Koordinaatit (latitude) 60.9943 Koordinaatti-järjestelmä WGS84
2.6 Kartta	Liite 1
2.7 Valokuvat	Liite 2

*) ID-tunnus ja tarkistetut koordinaatit vuoden 2009 uimarantaluettelossa.

3. UIMARANNAN KUVAUS

3.1 Vesityyppi	Järvi
3.2 Rantatyyppi	Hiekkaranta
3.3 Rantavyöhykkeen ja lähiympäristön kuvaus	Avoin ranta-alue ulkoilu- ja virkistysalueen läheisyydessä, vieressä parkkialue ja matonpesupaikka
3.4 Veden syvyyden vaihtelut	0 – 11 m
3.5 Uimarannan pohjan laatu	Hiekkapohja
3.6 Uimarannan varustelutaso	Pukukopit, wc, leikkivälineitä, pelikenttä, laituri
3.7 Uimareiden määrä (arvio)	10 – 300
3.8 Uimavalvonta	On

4. SIJAINIVESISISTÖ

4.1 Järven / joen nimi	Alajärvi
4.2 Vesistöalue	Kokemäenjoen vesistöalue
4.3 Vesienhoitoalue	Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalue
4.4 Pintaveden ominaisuudet	Alajärvi on keskikokoinen humusjärvi, jonka pinta-ala on 626 ha, tilavuus 21,8 milj.m³ ja suurin syvyys 18 m ja 11 m. Valuma-alueen koko on 12 100 ha. Näkösyvyys: 2,28 m pH: Md= 7,3 (kesä pintavesi) Klorofylli-a: Md= 8,1 µg/l (kesä pintavesi) Kokonaisfosfori: Md= 12 µg/l (kesä pintavesi) Kokonaistyyppi: Md= 510 µg/l (kesä pintavesi) (500 – 700 µg/l) Veden viipymä: 9 kk Yhteys pohjaveteen ja muihin vesistöihin: Pääosa vedestä tulee Takajärvestä, joka on kirkasvetinen ja karu järvi. Alajärvi laskee Iso Munakkaaseen ja edelleen Räikkälänjoen kautta Vanajan reitille. (lähde: Jutila H. 17.2.2010: Alajärven suojeluyhdistyksen perustamista valmisteleva ympäristöfoorumien kokous, esitys: Alajärven tila ja haasteet; Jutila, H. 2007: Hämeenlinnan luonto-opas. – Hämeenlinnan seudullisen ympäristötoimen julkaisuja 15. 72 s. 2. korjattu painos, Hämeenlinna.)
4.5 Pintaveden laadun tila	Käyttökelpoisuusluokitus on hyvä Asiantuntija-arvio ekologisesta tilasta on hyvä.

5. UIMAVEDEN LAATU

5.1 Uimaveden laadun seurantakohtan sijainti	Uimavesinäyte otetaan uimarannan osasta, jossa suurin osa uimareista käy uimassa.																																																					
5.2 Näytteenottotiheys	Yksi uimavesinäyte otetaan noin kaksi viikkoa ennen uimakauden alkua. Tämän lisäksi otetaan kolme näytettä uimakauden (15.6.-31.8.) aikana.																																																					
5.3 Uimaveden laadun aistinvarainen arviointi	Näytteenoton yhteydessä arvioidaan aistinvaraisesti syanobakteerien, jätteiden (kuten öljymäiset ja tervämäiset aineet sekä kelluvat materiaalit mm. muovi, kumi, lasi- ja muovipullot) esiintyminen.																																																					
5.4 Edellisten uimakausien tulokset	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Näyte</th> <th colspan="2">v. 2016</th> <th colspan="2">v. 2017</th> <th colspan="2">v. 2018</th> <th colspan="2">v. 2019</th> </tr> <tr> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>9</td> <td>3</td> <td>5</td> <td>1</td> <td>7</td> <td>1</td> <td>3</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>8</td> <td>5</td> <td>82</td> <td>25</td> <td>55</td> <td>46</td> <td>25</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>75</td> <td>11</td> <td>3</td> <td>1</td> <td>7</td> <td>3</td> <td>110</td> <td>79</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>1</td> <td>3</td> <td>6</td> <td>3</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table> *Tulokset ilmoitetaan pmy/100 ml. **Tulos 1 tarkoittaa joko 0 pmy/100ml tai 1 pmy/100 ml	Näyte	v. 2016		v. 2017		v. 2018		v. 2019		E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	1.	9	3	5	1	7	1	3	2	2.	8	5	82	25	55	46	25	15	3.	75	11	3	1	7	3	110	79	4.	4	5	3	1	3	6	3	2
Näyte	v. 2016		v. 2017		v. 2018		v. 2019																																															
	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.																																														
1.	9	3	5	1	7	1	3	2																																														
2.	8	5	82	25	55	46	25	15																																														
3.	75	11	3	1	7	3	110	79																																														
4.	4	5	3	1	3	6	3	2																																														
5.4.1 Edellisten uimakausien uimaveden laatu luokat	Uimakausien 2014 - 2016 jälkeen HYVÄ, uimakausien 2017-2019 jälkeen ERINOMAINEN																																																					
5.4.2 Edellisten uimakausien aikana tehdyt havainnot ja toteutetut hallintatoimenpiteet	Vuonna 2013 uimarannan läheisyydessä oli paineviemäriässä pieni vuoto. Vuodon ja runsaiden sateiden seurauksena uimaveden bakteeripitoisuudet nousivat. Uimaranta oli uimakiellossa kesällä 2013. Muina vuosina ei ole ollut erityisiä hallintatoimenpiteitä.																																																					
5.5 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen	Alajärvellä on ajoittain havaittu syanobakteerisesiintymiä. Valtakunnallista leväseurantaa on toteutettu vuosina 1999-2019.																																																					
5.5.1 Esiintymisen havainnot edeltävinä uimakausina ja toteutetut hallintatoimenpiteet	Uimakausilla 2016 ja 2017 ei tehty havaintoja syanobakteereista. Uimakaudella 2015 heinäkuussa ja 2019 kesäkuussa syanobakteereita havaittiin luokkaa 2 ja uimakaudella 2018 luokkaa 1 heinäkuussa. Luokan 1 havainnoissa tihennettiin tarkkailua ja luokan 2 havainnoista tiedotettiin uimareille.																																																					
5.5.2 Arvio olosuhteista syanobakteerien esiintymiseen	Jokin ominaisuus mahdollistaa syanobakteerien massaesiintymisen.																																																					
5.5.3 Lajistotutkimukset	28.7.2009: <i>Anabaena lemmermannii</i> . Kasviplankton- ja vesikasvillisuus- sekä linnustoselvitys.																																																					
5.5.4 Toksiinitutkimukset	Toksiinipitoisuutta selvitettiin 2000-luvun alkupuolella sinileväesiintymän yhteydessä, jolloin haluttiin sulkea pois mahdollisuus levän joutumisesta tekopohjaveteen.																																																					
5.6 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallisen lisääntymisen todennäköisyys	Ei ole todennäköistä.																																																					
5.7 Sääilmiöiden vaikutukset uimaveden laatuun	Valumien runsastuminen lisää hajakuormaa.																																																					

Ohje syanobakteerien (sinilevien) esiintymisen runsauden arviointiin

0) ei havaittu: uimaveden pinnalla tai uimarantaveden rajassa ei ole havaittu syanobakteereja

1) havaittu vähän: syanobakteereja on havaittavissa vihertävinä hiutaleina tai tikkusina uimavedessä

2) havaittu runsaasti: uimavesi on selvästi syanobakteeripitoista tai uimaveden pinnalle on kohonnut pieniä syanobakteerilauttoja tai uimarannalle on ajautunut syanobakteerikasumia

3) havaittu erittäin runsaasti: syanobakteerit muodostavat laajoja lauttoja tai niitä on ajautunut uimarannalle paksuiksi kasumiksi.

*** Ensimmäinen luokitus vuoden 2011 uimakauden jälkeen

6. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

6.1 Jätevesiverkostot	Pääosa valuma-alueesta on jätevesiverkoston ulkopuolella. Pohjoisrannalla on verkostoa. Kaupungin taajaan asuttu alue ei ole pääosin valuma-alueella. Uimarannan läheisyydessä on jäteveden pumppaamo, josta jätevesi johdetaan eteenpäin paineviemärin avulla.
6.2 Hulevesijärjestelmät	Ei merkittävää hulevesikuormitusta.
6.3 Uimaveteen vaikuttavat muut pintavedet	Alajoki on merkittävin Alajärveen tuleva uoma.
6.4 Maatalous	Lähivaluma-alueella on varsin vähän maataloutta, mutta kaukovaluma-alueen vesissä merkittävä kuormitustekijä.
6.5 Teollisuus	Valuma-alueella ei ole teollisuutta.
6.6 Satamat, vene-, maantie- ja raideliikenne	Alajärvellä ei ole laivareittiiä. Uimarannan läheisyydessä säilytetään veneitä. Alajärven eteläpuolella kulkee valtatie.
6.7 Eläimet, vesilinnut	Sini- ja muut sorsat sekä hanhet viihtyvät uimarannan tuntumassa. Uimarannan läheisyydessä ei ole suuria lintuyhdyskuntia.
6.8 Muut lähteet	Metsä ja suot muodostavat pääosan valuma-alueesta. Uimarannan läheisyydessä sijaitsee matonpesupaikka ja koirien uimapaikka. Liitteessä 2 on teemakartta uimaveteen vaikuttavista riskitekijöistä.

Lähteet: Hertta, MML:n maastotietokanta, Hämeenlinnan ja Hattulan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 2.5.2015 ja HS-Veden verkostotiedot.

7. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEEET

7.1 Lyhytkestoisen saastumisen määritelmä	Lyhytkestoisella saastumisella tarkoitetaan normaalityylästä poikkeavaa suolistoperäistä saastumista, jonka syyt ovat tunnistettavissa ja jonka ei yleensä odoteta vaikuttavan uimaveden laatuun kauemmin kuin kolmen vuorokauden ajan ja jota varten on määritelty ennakointi- ja käsittelymenettelyt.
7.2 Arviot odotettavissa olevan lyhytkestoisen saastumisen luonteesta, syistä, esiintymistiheydestä ja kestosta	Lyhytkestoisia saastumistilanteita ei ole odotettavissa.
7.3 Lyhytkestoisen saastumisen aikana toteutetut hallintatoimenpiteet ja aikataulu syiden poistamiseksi	Toimenpiteet on määritelty STM:n asetuksen 177/2008 liitteessä II.
7.4 Toimenpiteistä vastaavat viranomaiset ja yhteystiedot	Hämeenlinnan kaupunki, viranomaispalvelut, PL 84, 13101 HÄMEENLINNA

8. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN AJANKOHTA JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

8.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta	28.2.2011, päivitys 5.5.2020
8.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta	Tarkistetaan vähintään silloin, jos luokka muuttuu hyväksi, tyydyttäväksi tai heikoksi.

Liite 1

Kartta

Tervaniemen uimaranta kartalla

Liite 2

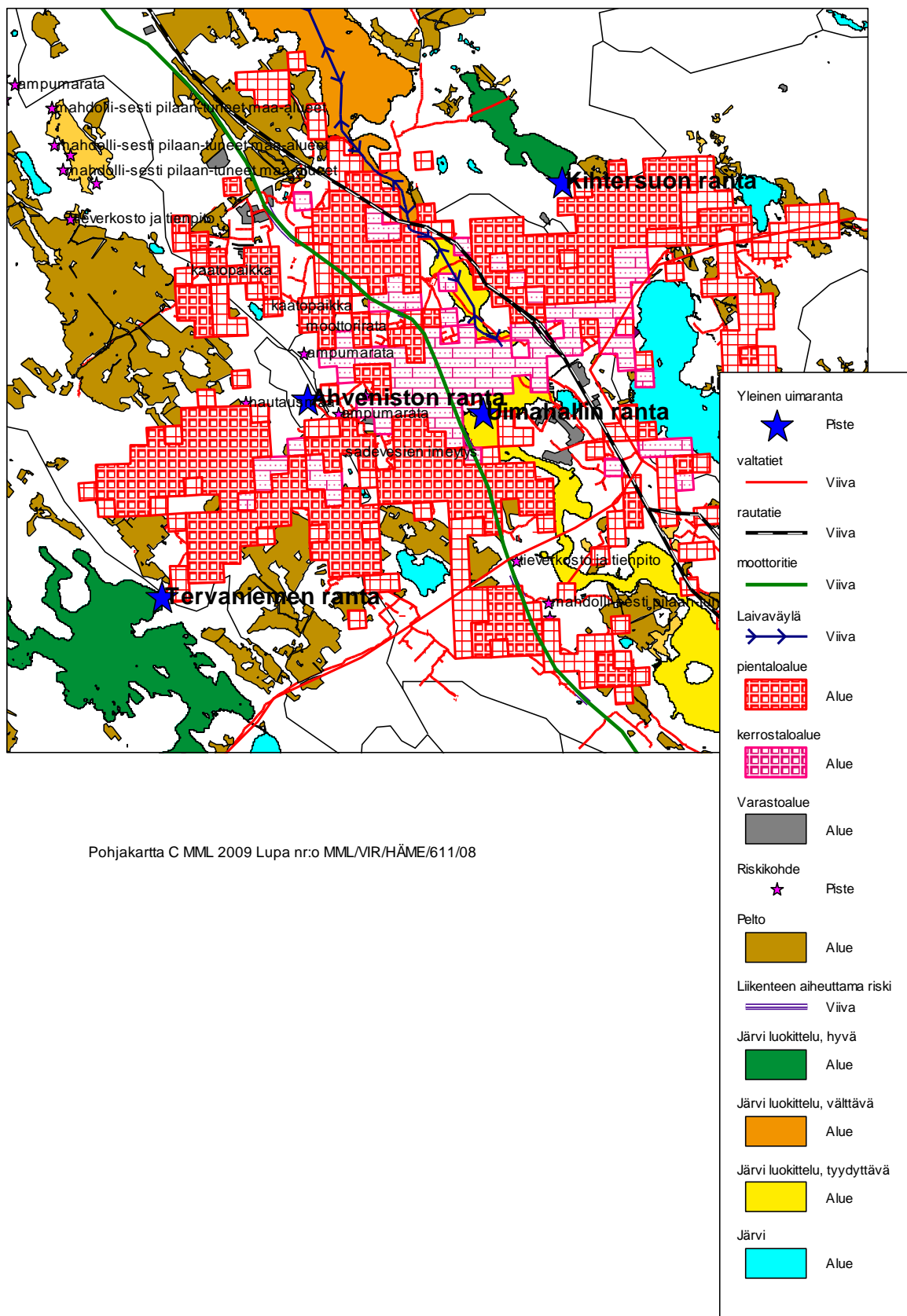
Valokuvia Terveniemen uimarannalta kesällä 2010.

Teemakartta

Pohjakartta C MML 2009 Lupa nr:o MML/MR/HÄME/611/08